PLA D'IGUALTAT

IES CALVIÀ

2026-2029

CONTINGUTS

1. Introducció i justificació.....3

1.1 Marc normatiu.....3

2. Característiques del Centre i de l'entorn.....5

2.1. El Centre.....5

2.2. L'alumnat.....5

3. Estudi i valoració de la igualtat al Centre.....7

4. Estructura de funcionament.....8

4.1. Equip i organització.....8

4.2. Objectius generals.....8

4.3. Objectius específics.....9

5. Metodologia de treball.....10

5.1. Metodologia general.....10

5.2. Metodologia específica.....11

6. Costos i subvencions.....11

7. Orientació Educativa i professional igualitària.....12

8. Estudi i valoració del tractament de la igualtat entre ambdós sexes i situacions de violència per qüestió de gènere.....12

8.1. Estudi i valoració del tractament de la diversitat sexual i de gènere, i les situacions d'assetjament i violència per LGTBIfòbia.....13

8.2. Respostes del Centre davant situacions de violència, assetjament i discriminació.....13

8.3. Tipus d'intervencions grupals arran dels diferents conflictes.....14

8.4. Futures línies a incorporar.....14

9. Relació amb els serveis socials, sanitaris i recursos de l'entorn.....14

10. Línies d'actuació, metodologia i aspectes organitzatius.....15

11. Continguts i propostes d'aplicació.....16

11.1. Commemoració de diades significatives del calendari feminista.....17

11.2. Propostes de formació per a professorat.....17

12. Seguiment i avaluació del Pla d'Igualtat i Coeducació.....18

12.1. Avaluació i seguiment.....18

12.2. Indicadors d'avaluació i seguiment.....18

Alumnat.....18

Professorat.....18

12.3. Comunicació, materials didàctics i documentació.....18

12.4. Famílies i relació amb l'entorn.....18

12.5. Eines pràctiques d'avaluació.....18

13. Memòria.....19

Bibliografia.....20

1. Introducció i justificació

L'objectiu principal del Pla d'Igualtat és aconseguir una acció educativa basada en la prevenció i detecció primerenca de relacions abusives amb motius masclistes LGTBI-fòbics, xenofòbia i relacions de poder. Per tal d'assolir aquest objectiu, és clau superar la discriminació per raó de gènere dins de la nostra cultura jerarquitzada i patriarcal. Al nostre Centre, l'IES Calvià, és important que l'alumnat i tota la comunitat educativa prengui consciència de la necessitat real d'identificar la discriminació per motiu de gènere i diversitat sexual. Per això, aquesta proposta educativa inclou una anàlisi exhaustiva i les estratègies adients per tal de visibilitzar les desigualtats i les idees estereotipades. Justament, l'objectiu és que tot l'alumnat s'adoni del masclisme que impregna els passadissos de molts d'instituts i la societat en general ii actuar sobre les discriminacions que aquest masclisme promou.
En el context sociocultural actual resulta especialment necessari reforçar el treball en matèria d'igualtat. En aquest sentit, s'ha detectat un increment de discursos contraris als avenços feministes, tant en la societat en general com en determinades figures públiques i creadors de continguts (influenciadors) que tenen un fort impacte entre l'alumnat. Aquest fet es fa especialment evident quan una part important de l'alumnat reprodueixen aquests discursos i mostren una actitud de rebuig davant les qüestions de gènere tant dintre com fora del Centre educatiu. Davant aquesta realitat es fa més necessari que mai continuar treballant des de l'àmbit educatiu per promoure la igualtat efectiva entre dones i homes, desmuntar estereotips sexistes i oferir referents positius que ajudin a construir una societat més justa i equitativa.
D'altra banda, cal esmentar que fins al curs 2024-2025 el nostre Centre comptava amb el Programa d'Educació Afectiva i Sexual (EAS) impulsat per l'Ajuntament de Calvià. Aquesta iniciativa, consolidada i molt completa garantia una formació transversal en totes les temàtiques i nivells educatius. No obstant això, com a conseqüència dels recents canvis polítics, aquest programa municipal es va suspendre durant el curs 2025-2026 i la seva continuïtat per als propers cursos encara avui és incerta tot i les peticions dels Centres educatius del municipi. Davant d'aquesta situació, conscients de la importància vital d'aquesta formació per a l'alumnat, des de la Comissió d'Igualtat assumim la responsabilitat de dissenyar i implementar mesures pròpies a la vegada que reivindicam la recuperació i la continuïtat dels projectes municipals. L'objectiu és garantir que aquesta mancança quedi coberta i que el nostre alumnat continuï rebent una educació afectiva, sexual i lila de qualitat.
Així doncs, sabent que l'educació en la igualtat i per extensió l'educació afectivosexual són ineludibles necessàries i insubstituïbles, i atès que les noves lleis educatives ens insten a formar alumnes que valorin les seves emocions i els seus sentiments per promoure valors com l'empatia, és crucial entendre que aquesta és una feina conjunta i urgent.

1.1 Marc normatiu

L'educació és un dels àmbits que disposa d'una regulació més gran en matèria de polítiques d'igualtat. Són nombroses les recomanacions, normatives, plans, etc. que fan que el sistema educatiu hagi de treballar de manera activa per poder assolir un model d'escola coeducativa que superi l'escola mixta i que eduqui en el desenvolupament integral de les persones, al marge dels rols de gènere i estereotips en funció del gènere, i el rebuig a tot tipus de violència i discriminació.

Més detalladament, a nivell estatal les lleis més importants que avalen la inclusió de la Coeducació als Centres educatius són les següents:

- **Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre,** de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, denuncia que «la violència de gènere s'enfoca d'una manera integral i multidisciplinària, i comença pel procés de socialització i educació». Determina, també, les mesures de sensibilització, prevenció, detecció i intervenció en diferents àmbits, i en l'educatiu especifica les obligacions del sistema quant a la transmissió de valors de respecte a la dignitat de les dones i a la igualtat entre homes i dones. El sistema educatiu espanyol inclou dins els seus principis de qualitat l'eliminació dels obstacles que dificulten la plena igualtat entre homes i dones i la formació per a la prevenció de conflictes i per resoldre'ls pacíficament. Així mateix, les administracions educatives han de vetllar perquè tots els materials educatius eliminin els estereotips sexistes o discriminatoris i perquè fomentin el valor igual d'homes i dones, perquè els plans de formació inicial i permanent del professorat adoptin les mesures necessàries perquè s'inclogui una formació específica en matèria d'igualtat, i perquè en la participació en els consells escolars s'adoptin les mesures necessàries per assegurar que s'impulsin mesures que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones. També, els serveis d'inspecció educativa han de vetllar pel compliment i l'aplicació dels principis i valors recollits en el capítol I d'aquesta Llei referents a l'àmbit educatiu.

- **Llei 3/2007, de 22 de març**, d'igualtat efectiva entre dones i homes té per objecte fer efectiu el dret d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, en particular mitjançant l'eliminació de la discriminació de la dona. Indica que cal fer especial atenció en els currículums del principi d'igualtat, l'eliminació i el rebuig de comportaments i continguts sexistes en materials educatius, la integració del principi d'igualtat en els cursos de formació del professorat, la promoció de la presència equilibrada de dones i homes en els òrgans de control i govern dels Centres docents, la cooperació amb la resta de les administracions educatives per al desenvolupament de projectes dirigits a fomentar el coneixement i difusió dels principis de oeducació i d'igualtat efectiva i l'establiment de mesures educatives destinades al reconeixement i ensenyament del paper de les dones en la història.

- **Llei Orgànica LOMLOE 3/2020 de 29 de desembre**, per la que es modifica la Llei 2/2006 del 3 de maig, en la que es preveu el tractament de l'educació per a la salut, incloent-hi la de tipus afectiva i sexual, la igualtat entre homes i dones, la formació estètica i el respecte mutu com elements transversals.

Per altra banda, a nivell autonòmic, la normativa que recolza la necessitat d'una educació cap a la Coeducació és:

- Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar l'LGTBI-fòbia.
- Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes a les Illes Balears.
- Pla d'Igualtat i Coeducació (PIC) de 2026 del Govern de les Illes Balears

2. Característiques del Centre i de l'entorn.

L'IES Calvià es troba situat en un municipi marcat per l'activitat turística i de serveis, amb la dinàmica estacional i de mobilitat de la població associada a aquesta activitat. A més, l'impacte del turisme es veu també en l'estructura familiar i la conciliació familiar-laboral-escolar, en la multiculturalitat i la diversitat present a les nostres aules, com també en la possible exposició del nostre alumnat a conductes de risc, hipersexualització i vulnerabilitat associada a l'oci nocturn de la zona.

Per tot això, l'IES Calvià és un espai clau per unir i integrar. La Coeducació al nostre Centre es vol adaptar a aquesta realitat tan diversa. Aquest pla neix per crear una convivència basada en el respecte, l'ajuda mútua i la igualtat. Volem assegurar que tot l'alumnat tingui les mateixes oportunitats, referents de qualitat i la informació necessària per navegar en aquesta realitat.

2.1. El Centre

Val a dir que les característiques generals del Centre i de l'entorn venen descrites amb més detall al Pla de Convivència. Concretament, són d'especial rellevància els següents punts:

En termes de paritat, a continuació es detalla la distribució per sexe variable segons el curs acadèmic:

Curs 25-26	Dones	Homes	Total (persones)
Equip directiu	6 75%	2 25%	8
Professorat	118 65,5%	62 34,4%	180
Personal d'administració i serveis	9 75%	3 25%	12
Alumnat	668 48,26%	716 51,73%	1384
Òrgans de representació i participació: **AMIPA**	8 80%	2 20%	10
Òrgans de representació i participació: **CONSELL ESCOLAR**	15 88,23%	2 11,7%	17

2.2. L'alumnat

Atès que el nostre Centre engloba tots els nivells de 1r ESO a 2n de Batxillerat i formació professional bàsica, mitjana i superior, el programa per a la igualtat s'ha de dissenyar en funció del seu nivell de desenvolupament. Per això és necessari dividir l'alumnat segons l'estipulat a la taula següent:

Nivell	Nivell de desenvolupament biològic	Aspectes a treballar

1r ESO 12-13 anys	Comença la pubertat i els primers canvis físics. Major importància de la validació per part del grup d'amics	Autoestima: autoconeixement i autoexploració. Sexualitat: diferències i desigualtats. Dubtes sobre la identitat pròpia i dels altres. Respecte a la diversitat. Relacions sanes d'amistat. L'enamorament.
2n ESO 13-14 anys	Canvis hormonals i emocionals intensos. Es consoliden els grups d'amics i apareixen les primeres atraccions o parelles.	Mites de l'amor romàntic. Relacions tòxiques. Els afectes sexuals: desig, atracció, enamorament i amor. Pressió social. Seguretat emocional. Xarxes socials i altres entorns virtuals. Respecte a la diversitat
3r ESO 14-15 anys	Identitat de gènere i sexual més definida. L'autoestima és clau. Arriben les primeres relacions sexuals.	Mites sobre el sexe. Pornografia. Consentiment. Relacions sanes. Homofòbia. Masclisme i masculinitats. Conseqüències de les relacions sexuals no saludables. Prevenció de conductes de risc.
4t ESO 15-16 anys	Maduració física i psicològica. Cerca de l'autoestima. Presa de consciència de les pròpies actituds. Actituds narcisistes.	Violència en la parella. Conseqüències de les relacions sexuals no saludables. Prevenció de conductes de risc. Mites sobre el sexe. Pornografia. Consentiment. Prejudicis sobre l'homosexualitat i/o bisexualitat. Xarxes socials i altres entorns virtual. Ús crític de les pantalles. Igualtat en l'oci. Projecte de futur lliure de biaixos de gènere

1r Batx 16-17 anys	L'adolescent està gairebé format. Les relacions socials són més madures i s'intensifica la vida sexual.	Prevenció de violències masclistes. Masculinitats diverses. Corresponsabilitat. Relacions igualitàries i responsabilitat afectiva.
2n Batx 17-18 anys	Preparació per a l'etapa adulta. Gestió de l'estrès i consolidació dels valors personals. Major autonomia.	Projecte de futur lliure de biaixos de gènere.
FP (B) 16+	Alumnat molt divers, enfocat al món laboral. Poden conviure edats i madureses diferents.	Igualtat en l'entorn laboral, prevenció de l'assetjament, drets laborals i respecte a la diversitat.

3. Estudi i valoració de la igualtat al Centre.

Amb l'objectiu de definir les línies d'actuació del Centre en matèria d'igualtat i coeducació, s'ha portat a terme un diagnòstic inicial per analitzar la nostra realitat. Aquesta valoració s'ha elaborat a partir de l'observació directa de la Comissió de Coeducació així com la revisió dels registres de derivacions rebudes en els darrers cursos.

A continuació es presenta el que s'ha detectat. Per una banda, els elements positius que actuen com a motors d'igualtat i per altra banda els obstacles que encara dificulten una convivència plenament coeducativa.

Àmbit d'anàlisi	Aspectes que **afavoreixen**	Aspectes que **dificulten**
Realitat del Centre	La nostra Comissió d'igualtat és activa, està formada i motivada. Tenim una visió clara per nivells per fer actuacions adaptades a tots els nivells. Disposem d'un grup d'alumnat implicat (Comissió d'alumnat coedu)	Falta de temps per crear materials, fer tallers, resoldre protocols i fer un seguiment adient. Haver de dissenyar materials i tallers propis per la manca d'un programa extern complet. Manca de finançament. La subvenció que tenim del Pacte d'Estat és insuficient en un Centre de les nostres dimensions. Manca d'implicació d'una part del Claustre. Complexitat per coordinar les actuacions en un Centre tan gran i la burocràcia associada a l'organització de les mateixes.
Entorn	Suport d'altres Centres de la zona, així com la xarxa Feminisme a	Incertesa política i el seu impacte en el nostre projecte. Suspensió del programa

	l'Escola amb qui es pot fer actuacions conjuntes. Suport d'entitats com Convivèxit i IBDona	de l'ajuntament en Educació Afectivo-Sexual. Accés del nostre alumnat a models i discursos tòxics a internet (pornografia, xarxes socials i discursos masclistes). Possibles resistències de part de l'alumnat i famílies.

4. Estructura de funcionament

En el següent punt es desenvolupa l'estructura en quant a l'equip i organització i els objectius de la Comissió de Coeducació.

4.1. Equip i organització

Val a dir que es tracta d'un equip horitzontal. Això significa que tot i que hi ha una responsable de cada àrea, això només és per agilitzar la rebuda i transmissió d'informació. A més d'aquestes tasques, el grup s'encarregarà de vetllar per una igualtat real al Centre i per acompanyar al Claustre, alumnat i famílies en cas de que fos necessari. A més, l'equip s'ocuparà de coordinar-se amb la xarxa de Feminisme a l'Escola i l'Ajuntament per tal de promoure accions conjuntes.

D'aquesta manera podem dividir el funcionament de la Comissió:

1. Equip intern, format per la coordinadora i membres de diferents departaments amb formació en igualtat o amb un especial interès en la matèria.
2. Equip impulsor 2, format per la cap d'estudis general i les coordinadores de les Comissions de convivència, Edemind, Pla d'Acció tutorial i la nostra pròpia Comissió.
3. Relacions exteriors establertes amb l'entorn. D'una banda, amb les coordinadores dels altres dos Centres de Calvià i la regidora d'igualtat/equip d'igualtat de l'Ajuntament. Per altra banda, el vincle amb el col·lectiu Feminisme a l'escola, un equip format per les coordinadores de diferents Centres de Balears.
4. Col·laboració amb altres entitats externes al Centre, talleristes i experts en diferents camps.

4.2. Objectius generals

a. Integrar el principi d'igualtat d'oportunitats entre gèneres en la pràctica docent.
b. Educar en igualtat, allunyant-se d'estereotips, prejudicis i discriminacions per raó de sexe, orientació afectiva sexual, identitat i/o expressió de gènere.
c. Garantir la igualtat d'oportunitats en l'àmbit escolar.
d. Fomentar la corresponsabilitat.
e. Incloure l'educació afectiva i sexual per afavorir una educació integral, prevenir conductes violentes, evitar infeccions de transmissió sexual, embarassos no desitjats i evitar la discriminació per orientació afectiva sexual, identitat i/o expressió de gènere.

f. Sensibilitzar als nostres joves per transformar les actituds contràries a la tolerància i així aconseguir el canvi cap a la igualtat social real.
g. Oferir estratègies d'autoregulació i provocar una reacció que porti l'alumnat a qüestionar-se determinats valors masclistes i a identificar primers indicis de violències cap a les dones.
h. Fomentar el respecte social i la tolerància zero vers les violències masclistes i LGTBIfòbiques.
i. Reforçar l'empoderament i lideratge del sector femení dins i fora del nostre Centre mitjançant els seus propis treballs d'aula.
j. Promoure l'ús igualitari del llenguatge.

4.3. Objectius específics

El nostre objectiu principal com a Comissió és **potenciar la Coeducació en el procés d'ensenyament i aprenentatge, incloent a tota la comunitat educativa.** Per tal d'aconseguir aquest objectiu, ens plantegem diferents accions específiques.

A curt termini (inicialment assolibles durant proper curs 2026-27):

- Treballar per recuperar el projecte de l'Ajuntament sobre l'educació afectivo-sexual mitjançant el projecte de l'ajuntament en Educació afectiva i Sexual (EAS).
- Organitzar activitats i tallers en educació afectivo-sexual per amortiguar les mancances provocades per la falta de finançament de l'Ajuntament de Calvià.
- Revisar la realitat de l'alumnat transsexuals al Centre i facilitar-ne la seva inclusió.
- Continuar treballant amb la Comissió d'alumnat coedu del Centre.
- Fer assemblees amb regularitat a temps del pati, per afavorir el vincle amb l'alumnat i tractar temes Coeducatius de manera orgànica.
- Visibilitzar la disponibilitat de la Comissió de Coeducació per l'alumnat i pel conjunt de la comunitat educativa.
- Difondre i donar visibilitat al servei de Consulta Jove entre tot l'alumnat de l'institut, assegurant que coneguin aquest espai confidencial i gratuït com un recurs de referència accessible per resoldre dubtes sobre salut sexual, afectivitat i benestar emocional
- Vincular la nostra comissió amb la de Conviu per tal de treballar conjuntament tant en matèria de prevenció com en gestió de casos.
- Participar a les accions conjuntes de Feminisme a l'Escola.
- Augmentar la implicació del professorat en la causa feminista.
- Implementar la sensibilització entre alumnat i el professorat dels mecanismes de detecció i resposta davant violènciencies masclistes.

A mig termini:

- Crear xarxa amb l'IES Bendinat i l'IES Son Ferrer per a promoure (re)accions conjuntes i posterior reflexió a l'aula i donar exemple a l'alumnat, a partir de la unió d'equips i alumnat d'altres Centres.
- Posar en marxa un pla pilot de masculinitats diverses i plurars amb un número reduït d'alumnat voluntari. Partint de l'escolta de les seves necessitats, fer un treball més de fons amb l'objectiu de formar i empoderar aquest grup perquè actuïn com a motor de canvi i referent positiu per a la resta d'alumnat masculí del Centre
- Tenir presència al pla de benvinguda del nou professorat.
- Establir un calendari de temàtiques per nivell, a fi de que, durant tota l'educació secundària es treballin els diferents continguts de manera progressiva. L'objectiu és aconseguir que, al llarg d'aquesta etapa l'alumnat assoleixi una educació afectivosexual i una tolerància integral, completa, adaptada a la seva maduresa.
- Afegir una tipificació per registrar incidències relacionades amb comentaris i actituds masclistes i LGTBIfòbics als motius d'amonestació del GestIB, a. Això ha de permetre que el professorat tingui ben present que aquests fets son penalizables a la vegada que ens ajudarà a detectar millor els casos, disposant de dades reals.

A llarg termini:

- Intervenir interdisciplinàriament en hores de tutoria i Edemind.
- Impartir l'assignatura optativa de Coeducació.
- Millorar la biblioteca igualitària i fomentar el préstec dels llibres que adquirim.
- Formar el professorat i l'alumnat en temes de gènere i discriminació afectivo-sexual.
- Fer seguiment i donar suport als diferents departaments de la feina que es fa en matèria de gènere, per tal de fomentar la inclusió de la perspectiva de gènere a la pràctica docent del Centre.
- Fer posades en comú de bones pràctiques a nivell Claustre.
- Consolidar el vincle amb Feminisme a l'escola.
- Incorporar el criteri de paritat de gènere en la creació dels agrupaments classe, amb l'objectiu d'equilibrar les dinàmiques de socialització de gènere i millorar la convivència al Centre.
- Ampliar objectius esmenats i analitzar-los a través de DAFOs per tal de millorar-los.

5. Metodologia de treball

5.1. Metodologia general

Per tal de procurar una evolució del projecte d'igualtat i disminuir la problemàtica discriminatòria, s'estableix la distribució del treball en 3 nivells: Equip Impulsor, Comissió Coedu i Comissió d'alumnat Coedu.

5.2. Metodologia específica

La metodologia específica que es seguirà serà la següent:

- **Treball en xarxa amb l'entorn**: Coordinació amb altres Centres del municipi (IES Bendinat, IES Son Ferrer) i amb associacions com Feminisme a l'escola amb l'objectiu de compartir bones pràctiques i unificar les accions cap a la igualtat a les nostres aules.
- **Treball en xarxa intern**: Seguirem treballant des de l'equip impulsor 2 en col·laboració amb les Comissions d'Edemind i Conviu per unificar forces dins del Centre.
- **Activitats dinàmiques a tutoria i Edemind**: treballarem les diferents temàtiques de gènere a les tutories i Edemind amb activitats dinàmiques i de contingut aplicable a la realitat del nostre alumnat que els permeti reflexionar de manera crítica i revisar la seva estructura de creences.
- **Alumnat voluntari com a motor de canvi**: Impulsarem i farem feina amb els grups d'alumnat voluntari a fi de formar-los i donar-lis eines perquè siguin ells i elles qui liderin el canvi entre els seus companys i companyes.
- **Professorat com a referent positiu:** Farem formacions específiques per al Claustre i/o difusió de les formacions disponibles en matèria de gènere. Volem que es sentin segurs en la matèria i actuïn com a bons models i referents d'igualtat per al nostre alumnat.
- **Visibilització de les diades assenyalades:** Celebrarem i farem visible les dates clau de l'any a les que convidarem a commemorar tota la comunitat educativa.
- **Exposició d'elements visuals:** Exposarem cartells, frases inspiradores, retolacions, etc. per fer encara més visible el nostre compromís amb la igualtat.
- **Revisió constant i continuada**: es revisarà la situació del Centre i les seves necessitats per tal de donar-hi resposta mitjançant l'observació directa i l'anàlisi de les derivacions que ens arribin i les incidències de gènere que se'n registrin.
- **Resolució de Conflictes**: Farem seguiment i actuacions específiques dels conflictes que sorgeixin relacionats amb les qüestions de gènere, masclisme i Lgtbifòbia per tal de donar resposta de manera educativa, restaurativa i amb perspectiva de gènere.

Aquestes actuacions plantejades estaran subjectes als recursos humans i econòmics de la Comissió.

6. Costos i subvencions

La nostra Comissió es finança amb fons públics procedents del Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere, als quals accedim mitjançant convocatòries anuals. Cada curs sol·licitam i rebem una quantitat aproximada de 2.500€, que gestionam de manera col·lectiva i eficient. Aquests recursos es destinen principalment al finançament de formacions, tallers i ponents especialitzats, així com a l'adquisició de materials específics per a les activitats de Coeducació. També s'han utilitzat per subvencionar despeses de transport de l'alumnat, facilitant així la seva participació en activitats relacionades amb la igualtat i la prevenció de la violència masclista.

7. Orientació Educativa i professional igualitària

L'orientació acadèmica és una de les eines clau per assegurar una igualtat d'oportunitats real. El nostre objectiu és aconseguir que l'alumnat no es limiti a l'hora de triar els seus estudis i futures carreres professionals guiats únicament pels estereotips de gènere, fet que contribueix a eliminar l'escletxa salarial en el futur. Per tant, en aquest sentit treballarem en dues línies:

1. Trencar la divisió d'estudis per gènere i els seus estereotips. L'objectiu ha de ser, d'una banda, impulsar les carreres masculinitzades entre les al·lotes i els estudis feminitzats entre els al·lots, trencant la pressió que de vegades reben.
2. Coordinació amb el POAP. El Pla d'Orientació Acadèmica i Professional (POAP) del Centre comença a actuar a partir de 2n d'ESO. És important que ens coordinem amb l'equip d'orientació per incloure una mirada més igualitària a les activitats que s'organitzin al Centre per tal de donar models alternatius als nostre alumnat que trenquin els estereotips de gènere, com per exemple convidar professionals com dones enginyeres o homes infermers.

8. Estudi i valoració del tractament de la igualtat entre ambdós sexes i situacions de violència per qüestió de gènere

Durant el curs 2020-2021 la Comissió de Coeducació del Centre va dur a terme una diagnosi a fons sobre l'estat de la igualtat a l'IES Calvià. L'estudi va analitzar àmbits com la documentació oficial, l'ús dels espais, l'alumnat, el professorat, les famílies i els materials educatius.
En aquell moment es varen detectar diversos aspectes a millorar, com ara el grau de conscienciació de la comunitat educativa, la manca d'un llenguatge inclusiu (tant escrit com oral), materials poc representatius de la diversitat, un ús inadequat de les xarxes socials, una concepció limitada de la masculinitat i un ús desigual dels espais comuns.
Gràcies a les accions dels darrers anys, s'han aconseguit millores molt importants: s'ha avançat en l'ús d'un llenguatge més inclusiu, s'han millorat els materials que es fan servir a les aules i s'ha fet feina per aconseguir uns espais comuns més equilibrats.
Malgrat això, el context actual ens posa davant un gran repte important: la presència de comportaments masclistes i poc igualitaris a la nostra societat es reflecteix en les actituds d'una part del nostre alumnat, tant al·lots com al·lotes. L'exposició que tenen a referents i discursos antifeministes que circulen per les xarxes socials fa que molts adoptin actituds defensives, reaccionàries i de rebuig cap a la igualtat o que reprodueixin conductes masclistes de forma més o menys conscient.
Per tot això, és urgent transformar aquests referents i implicar directament a l'alumnat. Per aconseguir-ho, aquest pla proposa combinar la força de dos grups de treball voluntaris:

- **L'alumnat coedu**: el grup que ja tenim en funcionament, que continuarà actuant com a motor de canvi general al Centre
- **El projecte pilot de masculinitats**: un nou grup específic per a nois que oferirà un espai per xerrar i desmuntar aquests discursos des de l'empatia i el lideratge positiu entre iguals.

Altrament, per assolir els nostres objectius serà també essencial comptar amb la implicació i ajuda de tot el professorat. El Claustre ha de conèixer aquesta realitat, saber detectar aquestes actituds a l'aula i actuar com a referent de valors igualitaris.

8.1. Estudi i valoració del tractament de la diversitat sexual i de gènere, i les situacions d'assetjament i violència per LGTBIfòbia

Al nostre Centre entenem que el respecte a la diversitat sexual i de gènere és un dret fonamental de tot l'alumnat. Per garantir un entorn segur, inclusiu i lliure d'assetjament o violència per LGTBIfòbia, ens basem en tres línies d'actuació molt clares:

- **Aplicació del protocol oficial:** Seguim de manera estricta el protocol d'actuació per a l'alumnat trans i la diversitat de gènere de Convivèxit i el protocol d'actuació lgtbi de Centres educatius Illes Balears. Això ens assegura que el Centre dóna una resposta ràpida, respectuosa i amparada per la normativa davant qualsevol situació de trànsit social o necessitat específica.
- **Coordinació interna:** Treballem de manera intensa i permanent amb el Departament d'Orientació, Prefectura d'Estudis i la Comissió de Convivència. Aquesta coordinació és clau per acompanyar l'alumnat que ho necessiti, activar mesures d'acollida i assegurar el seu benestar emocional al Centre.
- **Detecció i visibilitat:** Gràcies a la nova pestanya específica que hem creat al GestIB per a comentaris i conductes LGTBIfòbiques, podem enregistrar aquestes incidències de manera immediata. Això ens serveix tant per aplicar les amonestacions i sancions corresponents com per dissenyar tallers de prevenció a les tutories dels grups on es detecti qualsevol tipus de rebuig.

Som conscients que **manca crear un grup específic d'alumnat LGTBIQ+** al Centre, que tractarem de posar en marxa en un futur. Entenem que un espai com aquest hauria d'estar liderat de prop per un o una docent i, almenys de moment, no disposem de la persona adequada per aquesta funció. Com alternativa, planificam contractar els serveis i tallers pedagògics de companyies externes especialitzades, com la companyia teatral La lioparda, per oferir aquest acompanyament a través de l'expressió artística i la pedagogia. No obstant això, actualment ens trobam amb la problemàtica de la minva de pressupost. Per tant, ens fixam com a repte trobar altres vies per poder dur a terme aquestes contractacions o cercar qualque membre del Claustre que vulgui liderar accions dirigides a la comunitat LGTBIQ+ del nostre alumnat.

8.2. Respostes del Centre davant situacions de violència, assetjament i discriminació.

Davant situacions de violència, assetjament i discriminació, el Centre té previst l'actuació i intervenció a diferents nivells:

- En un primer nivell, el professorat i els tutors són la figura encarregada de detectar i sancionar si fos necessari qualsevol situació de violència, assetjament i discriminació dins l'aula.

- En un segon nivell, si la situació de violència, assetjament i discriminació es perpetua en el temps o es tracta d'un cas greu, el professorat i/o tutor deuen derivar el cas a la Comissió de Coeducació mitjançant el formulari de derivació que es troba a la plataforma digital del Centre (Teams > Claustre > sol·licitud d'intervencions). En aquesta infografia es tipifiquen els casos en els quals es demana al professorat fer la derivació a la Comissió de Coeducació.

Un cop la Comissió rebi la derivació, s'assignarà el cas a un dels seus membres en funció de la seva disponibilitat horària, el vincle previ amb l'alumne i el seu perfil o formació segons el tipus de cas. Aquesta persona serà la responsable de dur a terme les intervencions necessàries i farà un seguiment individualitzat del cas derivat, deixant sempre constància escrita de totes les actuacions realitzades i dels acords presos. En el cas que es confirmi una situació de violència de gènere, masclisme sever o LGTBIfòbia, s'activarà immediatament el protocol oficial d'actuació corresponent de Convivèxit en coordinació amb la Direcció del Centre i el departament d'orientació.

Les nostres intervencions seguiran un enfocament restauratiu. L'objectiu principal serà resoldre el conflicte de manera positiva, reparar els danys causats, en cas de que sigui necessari, i ajudar a l'alumnat a entendre l'impacte de les seves accions per evitar que es tornin a repetir i, sobretot, ajudar l'alumnat a créixer com a persones a través d'aquesta experiència.

8.3. Tipus d'intervencions grupals arran dels diferents conflictes

Quan es detecta una dinàmica masclista, de falta de respecte o de control que afecta tot un grup-classe, la Comissió actua directament a l'aula amb les eines que tenim en marxa:

- **Tallers d'impacte a "grup-diana":** Dissenyem una sessió d'urgència adaptada al problema concret que ha sorgit a la classe (per exemple, el taller "La regla dels 3 segons", si el conflicte consisteix en comentaris sobre el físic de les persones).
- **Intervencions a l'hora de tutoria:** El tutor/a abordar el conflicte directament a l'aula. Des de la Comissió, acompanyem el tutor o tutora a l'hora de tractar aquest problema o bé li proporciona idees, dinàmiques, curtmetratges i eines pràctiques perquè ho pugui gestionar amb el seu grup d'una manera senzilla i eficaç.

8.4. Futures línies a incorporar

Coordinació estratègica i unió de forces amb CONVIU: Volem establir un marc d'intervenció conjunta amb la Comissió de convivència per optimitzar la gestió dels casos detectats al Centre. Aquesta aliança ens permetrà unificar criteris per oferir una resposta molt més ràpida, eficient i coordinada, millorant de manera integral tant la prevenció de conductes de risc com la resolució de conflictes de gènere a l'institut.

9. Relació amb els serveis socials, sanitaris i recursos de l'entorn

L'IES Calvià treballa en xarxa amb els serveis comunitaris, sanitaris i socials del municipi de la següent manera:

- **Servei de Consulta Jove:** Consulta Jove és el servei sanitari i gratuït dins l'institut. Aquest espai confidencial atén directament els dubtes de l'alumnat sobre salut sexual, afectivitat, mètodes anticonceptius i benestar emocional. Com a objectiu del Centre, es potencia la seva difusió perquè tot l'alumnat conegui aquest recurs.
- **Coordinació setmanal amb Serveis Socials:** L'institut manté una reunió setmanal de coordinació fixa amb els Serveis Socials del municipi de Calvià. Aquest espai de feina conjunta és clau per fer un seguiment individualitzat i rigorós de l'alumnat que es troba vinculat a aquests serveis, garantint una resposta unificada entre el Centre i el municipi.
- **Centre de Salut (Atenció a Trastorns de la Conducta Alimentària - TCA):** Tot i que el Centre preveu la col·laboració amb l'atenció primària de salut per abordar i prevenir els trastorns alimentaris des d'una perspectiva de gènere i autoestima, aquest servei i els seus tallers associats no s'han pogut dur a terme durant aquest curs. Es manté com un recurs a reactivar en el futur.

10. Línies d'actuació, metodologia i aspectes organitzatius

- **Coordinació transversal i Equip Impulsor:** Les accions del pla es coordinen entre les tres grans Comissions del Centre: **Edemind**, **Conviu** i **Coeducació**. Aquesta feina està guiada i coordinada per l'Equip Impulsor 2, liderat per na Marga Miralles, cap d'estudis general del Centre, per garantir que la convivència, el benestar emocional i la igualtat formant un eix únic i cohesionat a l'institut.
- **Treball intern:** Davant la suspensió del pla EAS de l'Ajuntament de Calvià, l'equip de Coeducació assumeix directament el disseny i la creació de materials propis per fer tallers a les aules, així com la gestió i contractació d'altres entitats i serveis externs. Aquests tallers neixen de les necessitats específiques detectades arran de les derivacions reals que rep la Comissió.
- **Treball amb les Comissions d'alumnat:** Consideram clau el treball actiu amb les dues Comissions d'alumnat de l'institut. El nostre objectiu és formar-los, acompanyar-los i dotar-los d'eines perquè esdevinguin el motor de canvi i transformació entre els seus propis companys i companyes del Centre.
- **Finançament i gestió de recursos:** Per poder dur a terme aquestes accions amb èxit, la Comissió es compromet a fer el millor ús possible de la subvenció del Pacte d'Estat, optimitzant els fons per a la creació de materials, recursos didàctics o contractació de tallers puntuals que complementin la nostra tasca.
- **Estructura per nivells (Taula d'edats):** Per tal d'evitar la repetició de continguts i garantir que tota la informació clau arribi a l'alumnat de forma progressiva al llarg de la seva etapa secundària, la Comissió treballa en una distribució de temàtiques per cursos (actualment en procés de disseny).
- **Metodologia activa:** S'utilitzen dinàmiques participatives, debats, anàlisi de casos reals i ús de recursos audiovisuals en hores de tutoria, oferint acompanyament i eines pràctiques al tutor o tutora per part de la Comissió.

11. Continguts i propostes d'aplicació

NIVELL	1r Trimestre	2n Trimestre	3r Trimestre
1r ESO	Estereotips de gènere	Els canvis a l'adolescència i la pubertat	Gènere i desigualtats
	Autoestima i autoconeixement	Comunicació Assertiva i amistats sanes	Perills de les xarxes socials
2n ESO	Taller LGTBI	Hipersexualització i xarxes socials	Relacions tòxiques i Micromasclismes
	Gestió de derivacions Tallers grup diana	Gestió de derivacions Tallers grup diana	Gestió de derivacions Tallers grup diana
3r ESO	Pornografia	Cercles no mixtes	Relacions tòxiques o violència de gènere
	Gestió de derivacions Tallers grup diana	Gestió de derivacions Tallers grup diana	Gestió de derivacions Tallers grup diana
4t ESO	Videojocs i gènere	Cercles no mixtes	Ciberassetjament de gènere
1r BAT	Gestió de derivacions Tallers grup diana	Les cures	Gestió de derivacions Tallers grup diana

Aquesta distribució de continguts i tallers ha estat dissenyada per ser coberta de manera autònoma per la Comissió i reforçada per talleristes i institucions externes. Malgrat tot, **queda subjecte a canvis en cas que l'Ajuntament de Calvià recuperi el seu programa oficial d'educació afectivosexual**. Si aquest servei extern es torna a activar, la Comissió de Coeducació reestructurara la graella per integrar les sessions municipals, optimitzar els recursos i evitar qualsevol duplicitat en els continguts.

Des de la Comissió de professorat es farà una feina directa de formació i acompanyament amb les dues Comissions d'alumnat del Centre: la **Comissió d'Alumnat Coedu** i el **Grup de Masculinitats Diverses**. A través d'aquestes sessions de feina s'aniran cobrint continguts teòrics i pràctics de manera orgànica per, posteriorment, potenciar que actuïn com a dinamitzadors entre iguals, traslladant els aprenentatges, debats i valors a la resta de l'alumnat en espais com els esbarjos o accions puntuals al Centre.

11.1. Commemoració de diades significatives del calendari feminista

Com a part fonamental de les nostres propostes d'aplicació, el Centre commemora tres dates clau al llarg del curs escolar. Aquestes diades no es plantegen com a fets aïllats, sinó com a oportunitats per reflexionar i visibilitzar punts de l'agenda feminista:

- **25N (1r Trimestre) - Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones:** Ens serveix per visibilitzar i rebutjar de manera rotunda les violències masclistes, analitzant l'origen de les desigualtats estructurals i fomentant la cultura del respecte i el consentiment des de l'adolescència.
- **8M (2n Trimestre) - Dia Internacional de les Dones:** Espai dedicat a la reivindicació de la igualtat real de drets i oportunitats entre gèneres, posant en valor els referents femenins de la història, la ciència i la cultura, i analitzant el camí que encara queda per recórrer.
- **17 de Maig (3r Trimestre) - Dia Internacional contra la LGTBIfòbia:** Data essencial per promoure el respecte a la diversitat afectivosexual, d'identitat i d'expressió de gènere, garantint que el nostre institut sigui un espai totalment segur i lliure de qualsevol discriminació o assetjament cap al col·lectiu LGTBIQ+.

Durant la celebració d'aquestes tres diades, el nostre objectiu principal serà transcendir l'espai de l'aula i fer partícips tota la comunitat educativa. A través d'accions conjuntes liderades per les nostres Comissions d'alumnat, cercarem la implicació activa de l'alumnat, al professorat, el personal no docent.

11.2. Propostes de formació per a professorat

Quant a propostes per continuar la nostra formació especialitzada en qüestions d'igualtat real entre gèneres i la prevenció de violències, assetjaments, discriminació per motius de gènere i diversitat sexual, es proposa el següent llistat, adreçat tant als components de la Comissió com a tota la comunitat educativa:

- Cap a la Coeducació (Convivèxit)
- Agents de Coeducació (Convivèxit)
- Postgrau d'expert Universitari en Igualtat (Formació Universitat- Empresa, UIB)
- Postgrau d'expert Universitari en Coeducació (Formació Universitat- Empresa, UIB)
- Cicle de conferències per a la igualtat promogudes per l'Ajuntament de Calvià
- Cursos diversos del CEP - Calvià (oferta a determinar)
- Formació de Claustre: reunions pedagògiques (cada 2 anys)

12. Seguiment i avaluació del Pla d'Igualtat i Coeducació

12.1. Avaluació i seguiment

Els continguts i la seva distribució es revisaran i s'adaptaran contínuament a les necessitats canviants del nostre Centre i de la realitat del nostre alumnat. Per fer-ho viable, la Comissió utilitzarà indicadors clars i directes dividits en cinc grans àmbits:

12.2. Indicadors d'avaluació i seguiment

Alumnat

- **Participació activa:** Nombre total, curs i gènere dels membres que formen part de la *Comissió d'Alumnat Coedu* i del *Grup de Masculinitats Diverses*.
- **Satisfacció dels tallers:** Percentatge de valoració positiva recollida a través de formularis breus de valoració després de les intervencions d'aula.
- **Mapa de necessitats:** Nombre i tipus de conflictes detectats i registrats a través del circuit de derivacions.

Professorat

- **Projectes coeducatius a l'aula:** Nombre de departaments que inicien i finalitzen projectes o unitats didàctiques de caire coeducatiu, indicant a quins nivells s'apliquen.
- **Propostes de la Comissió:** Nombre de recursos d'acompanyament, idees o materials lliurats als tutors i tutores durant el curs.

12.3. Comunicació, materials didàctics i documentació

- **Revisió de materials (Qualitatiu):** Presència de referents femenins, temàtica LGTBIQ+, diversitat i imatges inclusives en els nous materials elaborats pel Centre.
- **Esmena de llenguatge (Quantitatiu):** Registre de documents oficials del Centre revisats i adaptats per incloure un llenguatge inclusiu i no coeducatiu.

12.4. Famílies i relació amb l'entorn

- **Implicació familiar:** Nombre de famílies que assisteixen a les formacions o al cicle de conferències de l'Ajuntament.
- **Xarxa externa:** Nombre d'accions fetes en col·laboració amb altres instituts de l'illa (com el *programa d'observació intercentres*) i noves aliances esteses amb formadors o entitats del municipi.

12.5. Eines pràctiques d'avaluació

La recollida de dades es durà a terme mitjançant quatre eines:

1. **Formularis digitals breus:** Perquè l'alumnat valori l'impacte dels tallers en menys de dos minuts.
2. **Full de registre de derivacions:** Una plantilla única on es recullen les intervencions fetes, els acords presos i el seguiment dels casos de gènere.
3. **Memòria final:** Un recompte senzill a final de curs de quins tallers de la graella per trimestres s'han pogut aplicar realment a cada línia.
4. **Equip Impulsor:** Valoració conjunta a les reunions de coordinació entre **EDEMIND**, **CONVIU** i **Coedu** per analitzar el clima escolar i les necessitats del Centre i proposar millores de cara al curs següent.

13. Memòria

Cada curs es completarà una memòria per recollir la valoració de totes les actuacions. Aquest document serà un document viu que recopilarà totes les avaluacions, valoracions i millores per realitzar a la programació i les actuacions del curs següent.

Bibliografia

Fundación Mujeres (s.f.) *Educar en Igualdad. Recursos para la igualdad y prevención de la violencia de género* https://educarenigualdad.org

Govern de les Illes Balears (2026) Pla d'Igualtat i Coeducació (PIC)

Hernández, J.L., Velázquez, R, i López, C. (2002). "Deporte y educación para la convivencia: una perspectiva de educación en valores y actitudes". *Revista electrónica interuniversitaria de formación del profesorado*, Vol.5:1.

IES Monterroso. (2019-2020). *Proyecto de actuación del Plan de Igualdad*. Recuperat de: PLAN DE IGUALDAD IES MONTERROSO CURSO 2019-2020

Sección de Igualdad y Convivencia. Departamento de Educación. (2017-2021). Plan de Coeducación 2017-2021 para los centros y comunidades educativas de Navarra. Recuperat de: Plan de Coeducación 2017-2021 Web5